

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 197/27

mun. Chișinău

24 decembrie 2024

Inspectoarea de integritate principală a Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Iulia BOICU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al a verii și intereselor personale, inițiat în privința dnei Valeriana BOTNARI, director adjunct al Gimnaziului sat. Ilenuța, r-nul Fălești, IDNP- XXXXX, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare prin care,

A CONSTATAT:

La 02.01.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. 04/2, referitor la pretinsa încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale de către dna Valeriana BOTNARI, director adjunct al Gimnaziului sat. Ilenuța, r-nul Fălești.

În aceeași zi, potrivit prevederilor art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), prin sistemul electronic de distribuție aleatoriu a sesizărilor, a fost repartizată spre verificare sesizarea menționată supra inspectoarei de integritate subsemnate, cu atribuirea codului numeric 202401290002.

Potrivit sesizării, *G.T., XXXXX” a cărui administrator este dl XXXXX, soțul dnei Valeriana Botnari, în anul 2021 a procurat un bun imobil cu suprafața de 1, 763 ha, la prețul de 50000 lei, dar care nu a fost declarat în declarațiile de avere și interese personale.*

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prelabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, luând act de aspectele semnalate și de obligația subiectului declarării de a respecta regimul juridic al averii și intereselor personale, conturându-se o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al averii și intereselor personale, la data de 01.02.2023, în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (1) din Legea nr.

132/2016, conform procesului-verbal nr. 18/27, în privința dnei Valeriana Botnari, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al averii și intereselor personale.

Astfel, prin scrisoarea nr. 04-27/1548 din 06.02.2024, dna Valeriana Botnari a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al averii și intereselor personale și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

Potrivit art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate în procesul de control al averii și intereselor personale, verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe perioada exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

În scopul stabilirii perioadei de verificare, au fost solicitate informații și documente care atestă deținerea calității de subiect al declarării averii și intereselor personale, prevăzute la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016).

Urmare a efectuării solicitării nr. 04-27/2101 din 19.02.2024 remise Direcției Generale Educație și Cultură Făleşti, s-a stabilit că începând cu data de 21.02.2018, în baza Ordinului nr. 33 cu privire la angajare, subiectul verificării a fost numit în funcția de director adjunct responsabil de procesul educativ cu sarcina de 0,25 unități. Astfel, dna Valeriana Botnari deține calitatea de subiect al declarării în temeiul art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea 133/2016.

Luând în considerație cele expuse, controlul averii inițiat la data de 01.02.2024 în privința dnei Valeriana Botnari și a membrilor de familie s-a desfășurat pentru perioada 21.02.2018 - 01.02.2024 (data inițierii controlului).

Potrivit art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, [...] controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora. Suplimentar, potrivit art. 32 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 ”dacă persoana supusă controlului este căsătorită ori se află în concubinaj sau dacă are persoane la întreținere și/sau copii minori, verificarea se va extinde și asupra averii membrilor de familie sau concubinului/concubinei acesteia”.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016, membru de familie este soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținerea subiectului declarării.

Astfel, în cadrul controlului averii și intereselor personale, urmare a accesării Registrului de Stat al populației, se reține că dna Valeriana Botnari este căsătorită cu XXXXX și pentru perioada efectuării controlului au avut la întreținere un copil XXXXX. Astfel, controlul averii inițiat în privința subiectului controlului s-a extins și asupra persoanelor indicate supra.

Datele disponibile despre activitatea de control a Autorității Naționale de Integritate atestă că pe durata exercitării mandatelor, subiectul controlului nu a fost supus controlului averii.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr.133/2016 diferență substanțială constituie diferența care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte; avere reprezintă totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în

proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate; venit este orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.

Este de menționat că esența controlului averii și al intereselor personale constă în stabilirea existenței sau inexistenței diferenței substanțiale între averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, în aceeași perioadă. Totodată, calculul diferenței substanțiale constă în aprecierea matematică a corespunderii valorii (echivalentul bănesc) averii dobândite cu veniturile obținute de către subiectul declarării, împreună cu membrii familiei și concubin/concubină, pe parcursul perioadei de exercitare a mandatelor, funcțiilor publice sau de demnitate publică, altor funcții și calități atribuite la categoria subiecților declarării averii și intereselor personale, ținându-se cont de diferența admisă de lege. La calcularea diferenței substanțiale se vor lua în calcul și cheltuielile, care pot fi demonstrate, esența cărora a constat în transmiterea dreptului de proprietate, asupra bunurilor (de exemplu: procurarea de bunuri, închirierea transportului, procurarea foilor de odihnă și tratament, procurarea abonamentelor la sala de sport, etc.).

Astfel, sub aspectul stabilirii existenței sau lipsei existenței unei diferențe substanțiale dintre averea deținută la începutul și sfârșitul perioadei, inclusiv veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarării și membrii familiei pe perioada supusă controlului au fost solicitate și a recepționate de la autoritățile competente informații și documente necesare desfășurării controlului, au fost accesate informații din baze de date disponibile, precum și extrase declarațiile de avere și interese personale depuse de dna Valeriana Botnari în perioada supusă controlului (21.02.2018-01.02.2024).

Potrivit răspunsul Agenției Servicii Publice cu nr. 5970 din 19.04.2024, se atestă că dna Valeriana Botnari și membrii familiei au dobândit în proprietate în perioada controlului 21.02.2018-01.02.2024 următoarele bunuri mobile și imobile:

2018:

- *Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0631 ha, situat în XXXXX la prețul de 2000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 05.11.2018;*
- *Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,08 ha, situat în XXXXX la prețul de 1000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 04.08.2018;*
- *Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,016 ha, situat în rXXXXX la prețul de 4000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 07.09.2018;*

2019:

- *Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,063 ha, situat în XXXXX la prețul de 7000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 09.04.2019;*
- *Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0214 ha, situat în XXXXX la prețul de 1000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 09.07.2019;*
- *Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,6366 ha, situat în XXXXX la prețul de 10000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 09.07.2019;*

- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0631 ha, situat în XXXXX la prețul de 500 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 12.09.2019;

2020:

- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 3,1088 ha, situat în XXXXX la prețul de 24000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 15.06.2020;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,0315 ha, situat în XXXXX la prețul de 1000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 15.06.2020;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,14 ha, situat în XXXXX la prețul de 3000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 25.02.2020;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,2802 ha, situat în XXXXX la prețul de 10000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 13.09.2020;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,5 ha, situat în XXXXX la prețul de 10000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 24.02.2020;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0385 ha, situat XXXXX la prețul de 1000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 15.05.2020;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0389 ha, situat XXXXX la prețul de 5000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 15.01.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0764 ha, situat XXXXX la prețul de 1000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 28.01.2020;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,9063 ha, situat XXXXX la prețul de 1500 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 02.09.2020;

2021:

- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 1,3891 ha, situat XXXXX la prețul de 5500 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 16.08.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 1,763 ha, situat XXXXX la prețul de 50000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 06.07.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 1,8126 ha, situat XXXXX la prețul de 80000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 28.05.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 1,2035 ha, situat XXXXX la prețul de 40000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 10.12.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 1,2035 ha, situat XXXXX la prețul de 40000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 01.04.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,063 ha, situat XXXXX la prețul de 1000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 02.04.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0388 ha, situat XXXXX la prețul de 500 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 23.04.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0773 ha, situat XXXXX la prețul de 1000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 09.08.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,077 ha, situat XXXXX la prețul de 5000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 11.10.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0389 ha, situat XXXXX la prețul de 5000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 15.01.2021;

- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 1,185 ha, situat XXXXX la prețul de 2000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 02.03.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0767 ha, situat XXXXX la prețul de 500 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 12.03.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,28 ha, situat XXXXX la prețul de 500 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 04.01.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,5725 ha, situat XXXXX la prețul de 40000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 06.09.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 1,1985 ha, situat XXXXXX la prețul de 4000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 22.09.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,6498 ha, situat XXXXX la prețul de 50000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 22.11.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,6502 ha, situat XXXXX la prețul de 70000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 30.12.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0687 ha, situat XXXXX la prețul de 3000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 14.12.2021;

2022:

- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 1,1922 ha, situat XXXXX la prețul de 50000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 25.11.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 1,2923 ha, situat XXXXX la prețul de 110000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 04.08.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 1,2916 ha, situat XXXXX la prețul de 67000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 24.10.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 3,1088 ha, situat XXXXX la prețul de 85000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 06.11.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,8994 ha, situat XXXXX la prețul de 40000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 10.11.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 2,3699 ha, situat r-nul XXXXX la prețul de 50000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 26.04.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 1,278 ha, situat XXXXX, la prețul de 50000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 12.04.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,9194 ha, situat XXXXX la prețul de 40000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 24.05.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,588 ha, situat XXXXX la prețul de 30000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 16.05.2022;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,1383 ha, situat XXXXX la prețul de 3000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 12.03.2021;

2023:

- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 2,5784 ha, situat XXXXX la prețul de 40000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 25.01.2023;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,2784 ha, situat XXXXX la prețul de 5000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 07.08.2023;

- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX cu suprafața de 0,5996 ha, situat XXXXX la prețul de 50000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 05.06.2023;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,9423 ha, situat XXXXX la prețul de 20000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 09.11.2023;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,2 ha, situat XXXXX la prețul de 6000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 31.10.2023;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0769 ha, situat XXXXX la prețul de 10000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 22.02.2023;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 1,1758 ha, situat XXXXX la prețul de 50000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 12.03.2021;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 2,3408 ha, situat XXXXX la prețul de 12000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 26.09.2023;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 0,0698 ha, situat XXXXX la prețul de 1000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 23.04.2023;
- Terenul agricol cu nr. cad. XXXXX, cu suprafața de 1,1785 ha, situat XXXXX la prețul de 140000 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 25.03.2023;

În context, toate terenurile agricole menționate supra au fost procurate de către dl XXXXX, (soțul) fondatorul și administratorul Gospodăriei Țărănești "XXXXX" XXXXX, care este înregistrată în Registrul gospodăriilor țărănești din 20.01.2005, cu nr. înregistrare XXXXX.

Corespunzător, sub aspect de venit care ar putea servi cu titlu de economii în numerar pentru acoperirea cheltuielilor suportate (procurarea terenurilor agricole), în cadrul controlului, inspectoarea de integritate a reținut:

Potrivit declarației cu privire la impozitul pe venit depusă la Serviciul Fiscal de Stat (în continuare SFS) pentru anul 2018, dl XXXXX, administratorul Gospodăriei Țărănești "XXXXX", declară venituri totale în sumă de 4.072 665 lei și cheltuieli în mărime de 2 601864 lei;

Potrivit declarației cu privire la impozitul pe venit depusă la SFS pentru anul 2019, dl XXXXX, administratorul Gospodăriei Țărănești "XXXXX", declară venituri totale în sumă de 6.366 771 lei și cheltuieli în mărime de 3 383 302 lei;

Potrivit declarației cu privire la impozitul pe venit depusă la SFS pentru anul 2020, dl XXXXX, administratorul Gospodăriei Țărănești "XXXXX", declară venituri totale în sumă de 5.919 261 lei și cheltuieli în mărime de 3 183 270 lei;

Potrivit declarației cu privire la impozitul pe venit depusă la SFS pentru anul 2021, dl XXXXX, administratorul Gospodăriei Țărănești "XXXXX", declară venituri totale în sumă de 6.492 517 lei și cheltuieli în mărime de 2 934 424 lei;

Potrivit declarației cu privire la impozitul pe venit depusă la SFS pentru anul 2022, dl XXXXX, administratorul Gospodăriei Țărănești "XXXXX", declară venituri totale în sumă de 1.223 225 2 lei și cheltuieli în mărime de 7 013 770 lei;

Potrivit declarației cu privire la impozitul pe venit depusă la SFS pentru anul 2023, dl XXXXX, administratorul Gospodăriei Țărănești "XXXXX", declară venituri totale în sumă de 8.438 974 lei și cheltuieli în mărime de 6 519 891 lei;

În consecință, având în vedere veniturile raportate la cheltuielile realizate de Gospodăria Țărănească "XXXXX", declarate la SFS, se confirmă disponibilitatea financiară a soților Botnari pentru procurarea bunurilor imobile (terenurile agricole supra menționate).

În partea ce vizează veniturile subiectului controlului și soțului acesteia reieșind din răspunsurile entităților relevante s-au determinat venituri obținute/extrase în numerar din salarii, cât și a următoarelor împrumuturi:

- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 100 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 645 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 300 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 550 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 100 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 100 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 100 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 1 163 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 2 890 000 MDL.

Potrivit răspunsului și actelor prezentate de către Agenția Servicii Publice, înregistrate cu nr. 6603 din 30.04.2024, se reține că conform datelor din Registrul de Stat al Transporturilor, în perioada supusă controlului 21.02.2018-01.02.2024, familia Botnari, a procurat bunul mobil de model Ford Kuga, a/f. 2017, nr. de înmatriculare XXXXX, la prețul contractual de 200 000 lei;

Sub aspect de venituri obținute de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia în perioada supusă controlului, au fost identificate venituri din: salarii, din înstrăinarea bunurilor mobile și imobile, retrageri în numerar de pe conturile bancare deținute prin intermediul ATM și/sau la sucursale, indemnizații, credite de la persoane juridice confirmate prin material probatoriu care au fost declarate corespunzător la capitolul de rigoare în declarațiile de avere și interese personale depuse.

Sub aspect de cheltuieli suportate de către subiectul declarării vizat și membrii familiei în perioada supusă controlului, au fost identificate următoarele: cheltuieli privind achiziționarea bunurilor imobile, bunurilor mobile, alimentări cu numerar a conturilor bancare deținute, cheltuieli privind servicii de asigurare, turism, achitări taxe, impozite, servicii de telefonie mobilă și alte cheltuieli de trai ce au putut fi demonstrate.

De menționat faptul că, subiectul vizat nu a declarat deținerea numerarului în monedă națională și/sau valută străină ce depășește cuantumul stabilit, în declarațiile de avere și interese personale depuse, obligație ce a apărut începând cu data de 01.08.2016 (data intrării în vigoare a Legii nr. 133/2016).

Generalizând cele menționate supra, în rezultatul examinării materialelor acumulate la dosarul de control și reflectate în tabelul de analiză a calculelor care este parte componentă a dosarului, pentru perioada 21.02.2018-01.02.2024 s-au stabilit următoarele venituri și cheltuieli ce au putut fi demonstrate:

<i>Perioada/ Anul</i>	<i>Venit (soldul inițial, numerar din perioada</i>	<i>Venit (extragerile din conturi și veniturile</i>	<i>Cheltuieli (numerar ieșire/lei)</i>	<i>Diferență stabilită pe parcursul perioadei/a nului /lei</i>	<i>Suma numerarului i diminuat în lei</i>	<i>Sold final la sfârșitul anului fiscal/perioadei /lei</i>
---------------------------	--	---	--	--	---	---

- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 100 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 100 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 1 163 000 MDL;
- Contractul de credit nr. XXXXX, valoarea contractuală fiind de 2 890 000 MDL.

Nedeclararea bunurilor mobile după cum urmează:

- T 25 A, n/î. XXXXX, a/f 1989 ;
- Gaz 53 A, n/î. XXXXX, a/f 1970 ;
- Mercedes 310D, n/î. XXXXX, a/f 1994;
- IPTS 2.0 , n/î. XXXXX, a/f 1991;
- Viper ZJ150-2R, n/î. XXXXX, a/f 2018.

Astfel, prin demersul nr. 04-27/116615 din 17.12.2024, subiectului supus controlului i-a fost solicitat punctul de vedere privind neconformitățile în declarație enunțate supra.

Prin urmare, la 19.12.2024 au parvenit explicațiile depuse de dna Valeria Botnari, înregistrate cu nr.14993 în care comunică următoarele:

” Prezint respectuos explicația față de organul ierarhic sus menționat:

Terenurile agricole, împrumuturile sub formă de contracte de credit cât și bunurile imobile nu le-am declarat din motivul necunoașterii procedurii de depunere a declarației. Tot odată, fiind membru al familiei, dar nefiind fondatorul Gospodăriei Țărănești eu nu dispun de toate informațiile și materialele referitoare la activitatea întreprinderii, fiecare având profesia și funcția sa. Vă rog să considerați această explicație ca fiind o notificare oficială. Vă mulțumesc pentru înțelegere și susținere. Apreciez înțelegerea dumneavoastră”.

Prin urmare, inspectorul de integritate ține să menționeze faptul că a luat act de cele indicate în punctul de vedere, însă în cadrul procedurii de control acesta se conduce după probele autentice susținute de acte juridice.

Inspectorul de integritate admite că carențele admise puteau avea loc în circumstanțele descrise, însă, la data de 29.10.2021 au fost operate modificări la Legea nr. 132/2016, în partea ce ține de constatarea încălcării declarării necorespunzătoare a averii și intereselor personale, aplicabilitatea cărora a fost asigurată de către inspector în conformitate cu art. 73 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Or, potrivit art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 subiecții declară ”bunurile mobile și imobile, inclusiv cele nefinalizate, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință”;

Subsecvent, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1¹) din Legea nr. 133/2016 , subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) vor declara valoarea reală a bunurilor imobile și mobile pe care le au în proprietate și care au fost dobândite după anul 2018 inclusiv, aceasta reprezentând prețul real plătit pentru respectivele bunuri și cheltuielile pentru îmbunătățirea sau reparația acestora, precum și valoarea de piață a bunurilor, aceasta reprezentând valoarea la care bunuri similare erau vândute la ziua dobândirii bunului.

Astfel, sub aspectul declarării conforme și complete a averii și intereselor personale, inspectorul de integritate reține următoarele.

Contrar prevederilor art. 4 alin. (1) lit. b) și alin. (1¹) din Legea nr. 133/2016, Regulamentului privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică, publicat

pe pagina oficială a Autorității, subiectul declarării – dna Valeriana Botnari, a admis abaterile menționate supra.

În conformitate cu art. 34 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 34 alin. (1), art. 35-36 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dna Valeriana BOTNARI, director adjunct al Gimnaziului sat. Ilenuța, r-nul Fălești, manifestată prin nedeclararea în modul corespunzător a averii și intereselor personale în circumstanțele de drept și de fapt expuse în prezentul act de constatare.

2. Se aduce la cunoștință în formă scrisă dnei Valeriana BOTNARI actul de constatare în termen de 5 zile de la emitere, cu informarea despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emiterea acestuia la Curtea de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, 4 MD2043).

**Inspectoarea principală de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Iulia BOICU